

ITEM No. 9619/56

SN
Oct 12
MI-Unnumbered

HUNGARY

<u>FOREIGN RELATIONS</u>	/1500/
Foreign Diplomatic Representations	/1503/
<u>POLICE AND SECURITY</u>	/2300/
Political Police	/2304/
Methods of Investigation	/2307/

THREE-DAY ARREST FOR A FOUR-MINUTE INTERVIEW
AT THE BRITISH LEGATION

SOURCE FRANKFURT: A 26-year-old dumper worker from LABATLAN, who escaped to West Germany in July 1956.

DATE OF OBSERVATION: End of September.

ENGLISH SUMMARY: See the headline, please.

EVALUATION COMMENT: It must be pointed out that the mentioned visit to the British Legation in BUDAPEST took place late in 1955 when the political police allegedly had eased the harsh control measures, introduced against Western Legations in June 1955. The US Government protested in the summer of 1955 against the harassing of people who visited the US Legation.

The investigation method as described here is in accord with the known methods of the political police.

x x x

Rövid BUDAPESTi tartozkodásom idején elmentem a brit követségre /BUDAPEST Harmincad u./, hogy egyik ismerősöm kíváncsi kérdéseinek elintézése felől érdeklődjem. A követségen ilyen ügyben én voltam az egyetlen érdeklődő, várni nem kellett, s így négy perc otttartozkodás után elhagytam az épületet,

Szabad időm bőven volt, ezért leültem a követség előtti téren egy padra, s elnézegettem a közelben játszadozó gyermekeket. Alig töltöttem ott néhány percet, mellém ült egy jól öltözött férfi és köszönés nélkül megkérdezte, hogy hol

/more/

voltam az előbb. Az idegen kíváncsisága megsértette önérzetemet, s röviden azt válaszoltam, hogy semmi köze hozzá. Az idegen megmutatta rendőrségi igazolványát, ami után átadtam neki a kért személyazonossági könyvem. Időközben egy másik polgári ruhás nyomozó is mellém ült. Menekülésre nem gondolhattam, ezért felszólításuknak eleget téve velük mentem és kíséreléssel együtt beszálltam a tér egyik végében váró Tátra személygépkocsiba. Az autó lefüggönyözése után a nyomozók elindultak velem a részemre ismeretlen cél felé.

Nem vagyok félénk természetű, de a lefüggönyözött gépkocsiban két nyomozó között ülve kellemetlenül hatott rám a városban keresztül-kasul való kocsikázás. A gépkocsivezető nagy sebességgel hajtott a rendőrségi sziréna gyakori használata közben. Nem egész egy órai kocsikázás után az autó megállt a Markó-utcai fogház udvarában. /A Brit követségtől a Markó utca elérhető öt perc alatt./

A Markó-utcai fogház földszintjének egyik ügyeletes szobájában két kísérelő felszólítására kiraktam mindent zsebeimből. Ruházatom átkutatása után a szoba egyik sarkába állítottak arccal a fal felé. A nyomozók magukhoz vették elvett személyi dolgaimat és az aktatáskámat és magamra hagytak. Néhány perc múlva két újabb nyomozó átkísért egy kb. 2x3 méter magasú betonfalú helyiségbe, ahol mielőtt körülnézhettem volna, bezártult mögöttem az ajtó. A meglepetésből még nem tértem magamhoz, amikor a menyezett egész felületéről - zuhanyozóhoz hasonlóan - folyt a víz. Vízben nem álltam, mert a helyiség közepén lévő nyíláson lefolyt a csapadék. Öltözetem percek alatt teljesen átázott, ami azonban csekélység volt lelki szenvedésem mellett, amit a másfél órai zuhany alatt átéltem. Az "eső" megszüntével a helyiség ajtaja kinyílt és az ott álló két nyomozó parancsára átöltöztem az odakészített ruhába. Kezeimet pillanatok alatt megbilincseltek.

Ilyen előzmények után kerültem a "gondolkodó" szobába, aminek a berendezése egy kis kerek asztal és két támla nélküli szék volt. Az asztalon állt egy kancsó víz és egy pohár. A helyiségbe érve egyik kísérelő megkérdezte, hogy milyen fajta cigarettát szívok. Kérésre, percek alatt kaptam egy doboz Kossuth-ot gyufával együtt, s a cigarettát hozó nyomozó "gondolkozzon!" felszólítással eltávozott.

A "gondolkodó" szobában eltelt órák alatt lepergett előttem az egész életem. Semmi olyat nem tettem, ami miatt ilyen megaláztatást megérdemeltem volna. Tudatm, hogy nincs bűnöm,

/more/

alaptalanul gyanúsítottak, mégis a tehetetlenség a kiszolgáltatottság és a megalázás miatt a félelem vett hatalmába. Féltem, hogy a vízzel meg akarnak mérgezni, vagy legalább is valami vegyszer tettek bele, ami által hamis vádaknak akarnak ellenem kicsikarni. Egymás után szívtam a cigarettákat, s a nyomozók parancsának akarva-akaratlanul eleget téve, gondolkoztam. Ennek ellenére kb. félóránként egy-egy nyomozó - mindig más más arc - beszólt, hogy "gondolkozzon!" vagy "még mindig nem jutott eszébe!" Az egyes figyelmeztetések után a nyomozók olyan gyorsan betették az ajtót, hogy meg sem kérdezhettem miről is gondolkozzam. Négy óra "gondolkodás" után kihallgatásra vittek.

A kihallgató szoba asztalán megláttam elkobozott személyi dolgaimat. Miután megállapították, hogy a kirakott tárgyakra ráismerek, felvették személyi adataimat és hozzá-kezdtek a jegyzőkönyv írásához. Kérdeztek a jelenlegi állásomról, jövőbeni terveimről, a brit követségen való látogatásom-és PESTi tartózkodásom céljáról, hozzátartozóim anyagi helyzetéről és számtalan olyan témáról, amiből politikai állásfoglalásomra lehetett következtetni. Kétértelmű kérdések tömegét árasztották felém, a követséggel való kapcsolataim tisztánlátása érdekében, de szerették volna hallani tőlem, hogy a nálam lévő mintegy ezer forint készpénzt a követségen kaptam. Legkellemetlenebbül érintettek az ismerőseimmel fenntartott kapcsolatok felőli kérdések. Feljegyzéseim között voltak olyan női címek, akikkel régebben vagy az utóbbi időben intimebb kapcsolatokat tartottam fenn. Ezekről a kapcsolatokról is kikérdeztek részletesen. A kihallgatások során őszintén válaszoltam a nyomozók kérdéseire, mert nem volt olyan titkom, amit ők ki akartak szedni belőlem. Az egy órai kihallgatás után aláíraták velem a jegyzőkönyvet és magamra hagytak. Egyedüllétemet rövid ideig élvezhettem.

A kihallgatás után következett a vallatás, ahol négy nyomozó keresztkérdéseire kellett válaszoljak. A feleletet teljesen be sem váro nyomozók egymásután tették fel a kérdéseket arra vonatkozólag amiket a jegyzőkönyvben aláíratnak velem.

Rövid félórás vallatás után átvittek egy kisebb helyiségbe, ahol széken és asztalon kívül egy divány is volt. Megnyugtatóként hatott, hogy rámszárták az ajtót és egyedül maradhattam. Alig tíz perc elteltével megjelent egy nyomozó kezében tálcával, amin egy tányér borsóleves és egy nagy adag pörkölt volt nokedlival. Nagyon éhes voltam, már arra sem gondoltam, hogy esetleg meg akarnak mérgezni. Gyorsan megettem mindent, hogy vissza ne vihessék a vacsorát. Féltem, hogy ez is a nyomozók

/more/

egyik kínzási metódjához tartozik. Az étkezéssel végetért aznapi "szórakoztatásom", megengedték, hogy lefeküdjek.

A következő nap délelőttjén többször vallattak keresztkérdések közepette, főleg a jegyzőkönyv anyagáról. Ebéd után levittek a pincébe és bezártak egy két személyes cellába, ahol egyedül voltam. A cella ajtó bezárása közben, a nyomozó megkérdezte, hogy van-e cigarettám, de annak ellenére, hogy nemleges választ adtam, elfeledkezett rólam. Ezen a napon hideg vacsorát hoztak a cellámba.

A harmadik nap délután három óra körül, kinyitották a cella ajtaját és közölték velem, hogy szabad vagyok. A bilincset levették kezeimről és felkísértek az öltözőbe, ahol öltönyöm kitisztítva, ingem, fehérneműm kivasalva és cipőm kifényesítve várt rám. Felöltözés után szabadon engedtek, anélkül, hogy bocsánatot kértek volna, vagy hallgatási ívet aláíratnak volna velem.

End